

ΡΕΝΑ ΡΩΣΣΗ-ΖΑΪΡΗ

Η ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ ΤΩΝ 650.000 ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ

Τυρκουάζ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Τιρκουάζ**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Ρένα Ρώσση-Ζαΐρη
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Κατερίνα Λελούδη
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Τζίνα Γεωργίου
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά

© Ρένα Ρώσση-Ζαΐρη, 2020
© Φωτογραφίας εξωφύλλου: Ilona Wellmann/Trevillion Images
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2020

Πρώτη έκδοση: Μάιος 2020, 35.000 αντίτυπα

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-3384-4
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-3385-1

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε. | PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Από το 1979 | Publishers since 1979

Έδρα:	Head Office:
Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση	121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Βιβλιοπωλείο:	Bookstore:
Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα	13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550	Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550

e-mail: info@psychogios.gr

www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

ΡΕΝΑ ΡΩΣΣΗ-ΖΑΪΡΗ

Τυρκουάζ

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΡΕΝΑΣ ΡΩΣΣΗ-ΖΑΪΡΗ

Για ενηλίκους:

- Επάγγελμα γονέας; Πανεύκολο!* 2010
Αγαπώ θα πει χάνομαι, 2010
Κόκκινο κοράλλι, 2011
Μικροί άγγελοι, 2012
Άρωμα βανίλιας, 2013
Δίδυμα φεγγάρια, 2014
Ο τελευταίος χορός της Σαλώμης, 2014
Μην πιστεύεις στην αλήθεια, 2015
Στην αγκαλιά του ήλιου, 2015
Δυο φιλιά για την Αμέλια, 2016
Βαθύ γαλάζιο, 2016
Θάλασσα-φωτιά, 2017
Αγάπη-δηλητήριο, 2017
Αστέρια στην άμμο, 2018
Η αγαπημένη των θεών, 2019

Για παιδιά:

- Το ψαράκι που μπορούσε να ευχηθεί*, 2008
Εγώ είμαι η αρχηγός, 2008
Ένα καινούριο ζώακι, 2008
Το ψαράκι που φορούσε γυαλιά, 2010
Η Ντανιέλα λέει όχι!, 2010
Ένα αδέσποτο σκυλάκι, 2010
Ο Αϊ-Βασίλης και το μαγεμένο πασιτίσιο, 2010
Ένα θαύμα για την Αλίκη, 2010
Η Μαγισσούλα των Χριστουγέννων, 2011
Ένα αδελφάκι για τη Θαλασσένια, 2012
Ο Αϊ-Βασίλης και η μικρή γοργόνα, 2012
Είμαι θυμωμένη!, 2013
Ο Μπουμπριαλαλί με το κόκκινο λειρί, 2013
Η Ντανιέλα και τα Επτά Λυκάκια, 2015
Η Ντανιέλα και οι Επτά Χιονάτες, 2015
Ένα Πάσχα και μισό!, 2016
Το Νηπιαγωγείο μου, 2018

*Στην Έλλη, τη μητέρα μου.
Τη λατρεύω. Κι ας μην τη γνώρισα.*

*Μου άφησε μονάχα τη λαχτάρα της. Για μια ολόκληρη ζωή.
Κι ένα τρικουάζ δαχτυλίδι.
Σύμβολο μιας αγάπης, της αγάπης μας,
που δεν αντάμωσε θάλασσες να κολυμπήσει.
Σε αγαπάω, μαμά...*

Η ζωή δεν είναι αυτή που έζησε κανείς, αλλά αυτή που θυμάται και όπως τη θυμάται για να την αφηγηθεί.

ΓΚΑΜΠΡΙΕΛ ΓΚΑΡΣΙΑ ΜΑΡΚΕΣ

Χρώματα καρδιάς

Από τη μητέρα μου κληρονόμησα ένα και μοναδικό πανέμορφο δαχτυλίδι. Μια τιρκουάζ άκονα μαρίνα, δεμένη με λευκόχρυσο. Κληρονόμησα και την αγάπη της για τη θάλασσα. Απ' ό,τι μου λένε για εκείνη. Εγώ δεν τη γνώρισα. Έφυγε στα δυο μου χρόνια.

Λατρεύω το γαλάζιο, το τιρκουάζ, όλες τις αποχρώσεις του μπλε. Όλοι προτιμάμε κάποιο χρώμα. Παίζουν με την ψυχολογία μας τα χρώματα, φτιάχνουν ή χαλάνε τη διάθεσή μας.

Η ζωή μας είναι σαν ένα καλειδοσκόπιο γεμάτο εικόνες και το χρώμα τους φαίνεται πως κρατά όμηρο τα συναισθήματά μας, επηρεάζοντας ακόμα και τις πράξεις μας*. Το πώς επιδρούν τα χρώματα στην ανθρώπινη ψυχολογία – επίδραση που πολλές φορές απορρέει από προσωπικά βιώματα και συνοδεύεται από δυνατά συναισθηματικά φορτία– παραμένει ακόμα αναπάντητο ερώτημα.

Άφησα ελεύθερο τον εαυτό μου να παρασυρθεί από τα χρώματα σε αυτό το μυθιστόρημα. Και τα συναισθήματα. Βούτηξα σε μια θάλασσα τιρκουάζ, παλεύοντας να ξεσκεπάσω σχέσεις γονέα – παιδιού. Τα μυστικά και τα ψέματα, τις συναισθηματικές ελλείψεις, την ίδια την αλήθεια που κρυβόταν πίσω από τις κλειστές πόρτες των σπιτιών όπου μεγάλωσαν οι ήρωές μου: η Κλέλια, η Ερατώ, η Μάιρα, ο Στέφανος.

Όταν πλάθουμε μια ζύμη, για να φουσκώσει, να γίνει αφράτη και τραγανή, ακολουθούμε κάποιους κανόνες για το αλεύρι, το

* Το Βήμα, «Η δύναμη των χρωμάτων», 10 Φεβρουαρίου 2013.

βούτυρο, το λάδι, ό,τι κι αν προσθέσουμε. Και το παιδί ένα άπλαστο ζυμάρι στα χέρια μας είναι, ένας αθώος άγγελος. Ποιους κανόνες ακολουθούμε άραγε για να μη ραγίσουμε την καρδιά του, να μην καταστρέψουμε το μέλλον του;

Η σχέση της μάνας με το παιδί είναι μαγική. Η συναισθηματική απουσία της μένει ανεξίτηλη στην ψυχή και στο κορμί του. Η σχέση του πατέρα με το παιδί διαδραματίζει μοναδικό ρόλο στην ψυχική υγεία και στην προσωπικότητά του.

Μερικοί γονείς είναι φίλοι με το παιδί τους. Υιοθετούν μια ενοχική κι ελαστική σχέση απέναντί του, δε λένε ποτέ «όχι». Μοιράζονται μαζί του τα ενήλικα μυστικά τους, μπερδεύουν τον ρόλο τους, ζητούν τις συμβουλές του. Ο γονέας οφείλει να φροντίζει και να ανατρέφει το παιδί, να ασκεί τον έλεγχο, έργο ταυτόσημο με την έννοια της ευθύνης. Δεν είναι ισότιμη η σχέση. Το παιδί δεν μπορεί να παίξει τον ρόλο του φίλου, δε διαθέτει τη συναισθηματική και πνευματική ωριμότητα. Κι έχει απόλυτη ανάγκη από προκαθορισμένα όρια, από κανόνες κι ένα σταθερό περιβάλλον.

Υπάρχουν και οι γονείς-πορτοφόλια. Σπρώχνουν το παιδί να πιστέψει πως το χρήμα εξαγοράζει τα πάντα. Δεν το διδάσκουν με τη συμπεριφορά και τις πράξεις τους πως όλα στη ζωή έχουν τις συνέπειές τους. Το πείθουν πως ο πλούτος σε κάνει καλύτερο απ' όλους τους άλλους. Κι έτσι το παιδί δε μαθαίνει πως πρέπει να αγωνιστεί για να κάνει πραγματικότητα τα όνειρά του. Μόνο όταν ενηλικιωθεί, όταν πονέσει και πληγωθεί, συνειδητοποιεί πως ναι, το χρήμα τα νικάει όλα. Εκτός από τις αλήθειες μας. Το χρήμα κρύβεται όταν ανατέλλει ο ήλιος, γιατί φοβάται το φως. Κι αποφεύγει να αντικρίσει τα λουλούδια, γιατί δεν έχει άρωμα. Είναι ψεύτικο.

Τραγουδάει τη σχέση γονέα – παιδιού το Τυροκούζι. Ανιχνεύει συμπεριφορές, επιπτώσεις, τραύματα. Κι έναν διεστραμμένο πατέρα, πατέρα-φαλλοκράτη, που δίνει ρεσιτάλ ανδρισμού δίπλα σε μια μάνα αμήχανη, φοβισμένη.

Αν ένα αγόρι μεγαλώσει κοντά σε έναν άντρα που θεωρεί το

αντρικό φύλο ανώτερο από το γυναικείο, που αντιμετωπίζει τη γυναίκα ως σκεύος ηδονής και φέρεται ανάλογα, τότε τον αντιγράφει. Και μπροστά του ανοίγεται ο δρόμος της δυστυχίας, ένας δρόμος πλημμυρισμένος με συναισθηματικά προβλήματα.

Αν ένα παιδί μεγαλώσει με το φαρμάκι της αυταρχικότητας, η πληγωμένη αυτοεκτίμησή του θα το οδηγήσει σε συμπεριφορές αυτοκαταστροφικές. Η ανελέητη σκληρότητα του γονιού μεταφέρεται και σε εκείνο. Το εξωθεί να συμπεριφερθεί το ίδιο ανελέητα στον εαυτό του και στους άλλους, να μεταμορφωθεί σε έναν ενήλικα πλημμυρισμένο κακία.

Όσο για την παιδική κακοποίηση... και μόνο που το γράφω τρέμουν τα χέρια μου. Το παιδί που κακοποιείται θα έχει έντονα προβλήματα στις προσωπικές του σχέσεις, αγχώδη συμπεριφορά, μετατραυματικό στρες, κατάθλιψη. Θα κάνει δυστυχισμένους κι άλλους στο διάβα της ζωής του.

Το παιδί μιμείται. Είναι ο καθρέφτης του γονιού. Η κληρονομικότητα επηρεάζει την προσωπικότητά του, τον σημαντικότερο ρόλο όμως τον έχουν τα πρότυπά του, οι γονείς του. Χρειάζεται ασφάλεια, ηρεμία, σωστή καθοδήγηση. Έχει απόλυτη ανάγκη να νιώθει την αγάπη, μια άνευ όρων αγάπη. Που φαντάζει να μην είναι ποτέ, μα ποτέ αρκετή. Η έλλειψή της το κάνει να υποφέρει κι αναπτύσσει διάφορες στρατηγικές που καθορίζουν το μέλλον του, μέχρι που ταξιδεύει στη φαντασία του για να την ανακαλύψει.

Ξέρετε πόσο πολλά γράμματα-«πληγές» έχω διαβάσει και διαβάζω καθημερινά; Από εσάς, τους αναγνώστες μου, τους φίλους και τις φίλες μου. Μου ανοίγετε την καρδιά σας, μου μιλάτε για τα τραύματα της παιδικής σας ηλικίας που έπαιξαν εξέχοντα ρόλο στην προσωπικότητά σας. Πολλοί γονείς μεταφέρουν αυτά τα τραύματα, κρύβουν ανείπωτα μυστικά, κρύβουν πληγές της παιδικής τους ηλικίας. Άλλες επουλώνονται, άλλες όχι...

Από τη μια οι γονείς που παίζουν σωστά τον ρόλο τους, από την άλλη οι τοξικοί γονείς.

Η ψυχή, το μυαλό, ακόμα και το κορμί αποθηκεύουν όλα τα

βιώματα της ζωής μας. Οι απωθημένοι πόνοι μάς σπρώχνουν ασυνείδητα να χαρίσουμε πόνο και δυστυχία.

Το παιδί μάς φέρνει αντιμέτωπος με το παρελθόν μας. Για να το προστατεύσουμε πρέπει να αγαπήσουμε τον εαυτό μας. Όταν η μητέρα ή ο πατέρας αγκαλιάσει το παιδί του, όταν του πει «Σ' αγαπώ», γιατρεύει τις όποιες πληγές, τις όποιες στενοχώριες, τα άγχη του. Ηρεμεί ό,τι κι αν το έχει τρομοκρατήσει κι αφήνει αποτυπώματα αγάπης στην ψυχή του, αποτυπώματα που κρατάνε μια ζωή.

Ποτέ όμως δεν είναι αρκετό ένα «Σ' αγαπώ».

Ποτέ δεν είναι αρκετή μια αγκαλιά.

Μεγαλώνει παρέα με τους ήρωες το Τιρκουάξ. Βιώνει χαρές και λύπες της παιδικής και της ενήλικης ζωής τους, μιλάει για τη σωματική και ψυχική κακοποίηση. Εστιάζει και σε ανθρώπους-αγγέλους. Σε αυτούς που μας αντικρίζουν χωρίς να φοράνε μάσκα, αφήνουν την ψυχή τους να αγγίξει τη δική μας, ζωγραφίζουν την καθημερινότητά μας με ένα γλυκό χαμόγελο, με ένα τρυφερό άγγιγμα, με την αγάπη τους, που γίνεται ένα με τον αέρα που αναπνέουμε. Ακόμα κι αν λείπουν, τους κουβαλάμε μέσα μας.

Κι όπως το χρώμα του ουρανού και της θάλασσας, το Τιρκουάξ ταξιδεύει στην Κρήτη, στο Ελαφονήσι και στο Ηράκλειο, στην Κέρκυρα, στις Σπέτσες, στην Αίγινα, στη Λάρισα, στην Καστοριά, στη Θεσσαλονίκη, στα Λουτρά Πόζαο, στα εξωτικά Λιχαδονήσια της Εύβοιας, στο Πήλιο, στη Μονεμβασιά. Αλλά και στο Παρίσι, στην Πάλμα ντε Μαγιόρκα, στην Ολλανδία, στους κήπους του Κέουκενχοφ, που είναι γνωστοί και ως «Ο κήπος της Ευρώπης».

Παλεύει με το ερωτικό απωθημένο, τον πόνο και τις αμβιβολίες που το συντροφεύουν. Ψάχνει την ευτυχία στους ανθρώπους, γιατί η χαρά δε μετριέται με τη σπατάλη της ψυχής. Θυμάται παιδικές ηλικίες που είναι γραμμένες με χρώμα ανεξίτηλο στον νου και στην καρδιά.

Τραγουδάει τον έρωτα το Τιρκουάξ. Ανιχνεύει την εσωτερι-

κή πάλη, τα όνειρα, τα κορμιά που καίγονται, την τρέλα που μας ανεβάζει στα ουράνια. Τον πόνο, τη ζήλια, το πάθος. Τη μάχη που δεν έχει τελειωμό. Την ηδονή, τον πόθο, την ευτυχία, τη δυστυχία. Από το μεθύσι του έρωτα δεν είναι καμωμένη η ευτυχία;

Οι ήρωές του δε γλιτώνουν από την αγάπη. Κανένας άνθρωπος που σέβεται τον εαυτό του δε γλιτώνει από την αγάπη. Μας βρίσκει όπου κι αν κρυβόμαστε.

Ευχαριστώ τις Εκδόσεις Ψυχογιός, για την προσοχή, την τρυφερότητα, τη φροντίδα, την αγάπη τους.

Ευχαριστώ τον Δημήτρη Κωτσαντώνη, τέως αστυνομικό διευθυντή της Γενικής Ασφάλειας Αθηνών, για τη βοήθειά του στα θέματα που αφορούν την αστυνομία.

Ευχαριστώ τον καθένα, την καθεμία από σας. Είσαστε καθημερινά δίπλα μου. Και το νιώθω. Με μεθάτε με τα λόγια της καρδιάς σας. Ακουμπώ στην αγκαλιά σας ένα μυθιστόρημα που προσπαθεί να βουτήξει σε περιπέτειες ζωής, άδυστα ψυχής. Σας προτρέπει να απαλλαγείτε από τις συναισθηματικές πληγές της παιδικής σας ηλικίας.

Να μην καταπιέζετε όλα όσα νιώθετε.

Αφαιρέστε τη μάσκα, παρουσιάστε το αληθινό σας πρόσωπο, εκφράστε τα συναισθήματά σας, μη θάβετε τον θυμό και τον φόβο σας. Διαταράξτε τις ισορροπίες, μην αποξενώνεστε.

Κανένας μας δεν είναι παγιδευμένος.

Μας αξίζει μια ζωή πλημμυρισμένη ομορφιά κι εσωτερική ισορροπία.

Ακολουθήστε το χρώμα της δικής σας καρδιάς.

Γίνετε πρωταγωνιστές της ζωής σας, μην αφήσετε κανέναν άλλο να καταλάβει τη θέση που σας ανήκει.

Επιλέξτε μια γλυκιά ζωή. Χαρίστε της λάμψη χρυσόσκονης.

Και μικρές, μικρούτσικες δόσεις μαγείας.

ΡΕΝΑ ΡΩΣΣΗ-ΖΑΪΡΗ

Το κοριτσάκι χοροπηδούσε ξυπόλυτο σε ένα λιβάδι πλημμυρισμένο με λουλούδια. Τσίριζε χαρούμενα. Κουβαλούσε μαζί του την ίδια την ομορφιά, η ανάσα του όλο χρώματα κι αρώματα. Ο ήλιος το αντίκρισε και ξετρελάθηκε, έστειλε τις πιο λαμπερές ακτίνες του για να το ζεστάνουν.

«Κορίτσι, κοριτσάκι με τα χρυσά μαλλιά», φώναξε, για να τον προσέξει, για να του χαμογελάσει.

Αλλά εκείνο δεν τον άκουσε. Είχε ξετρελαθεί με τις μοβ λεβάντες, τα άλικα τριαντάφυλλα, τις κάτασπρες τουλίπες που άνοιγαν δρόμο στο πέραςμά του, τόσο ντελικάτο που ήταν. Τα μεγάλα αμυγδαλωτά του μάτια, κομματί του ουρανού, τα μακριά μεταξένια του μαλλιά, στάχνα ολόχρυσα.

Το κοριτσάκι κοντοστάθηκε. Έσκυψε, άγγιξε απαλά ένα μαρμαμένο τριαντάφυλλο, το μύρισε. Κι εκείνο τέντωσε μεμιάς τα λυγισμένα του πέταλα, ζωντάνεψε.

Στα χειλάκια της μικρής μπουμπούκιασε ένα φωτεινό χαμόγελο. Τα λάτρευε τα λουλούδια το κοριτσάκι. Κανένας δεν του το είχε πει, κι όμως ήξερε πως έχουν ψυχή. Αισθάνονται, διαισθάνονται, βλέπουν, ακούν, θυμούνται.

Αντάμωσε κι άλλα λουλούδια στο διάβα του. Τόσο πολλά λουλούδια σε λιβάδι; Κι όμως. Γαρδένιες, γιασεμιά, βιολέτες, γεράνια, ντάλιες, πανσέδες, πετούνιες, μοβ, άσπρες και ροζ ορτανσίες. Μιλούσε μαζί τους στη γλώσσα των λουλουδιών κι εκείνα του απαντούσαν.

Τρυφερά, στη γλώσσα της αγάπης.

Ώσπου άφησε πίσω τα λουλούδια κι έφτασε σε ένα λιθόστρωτο. Κόκκινο και πορτοκαλί ήταν, κίτρινο, πράσινο, μπλε, λουλα-

κί, μοβ, ολόιδιο ουράνιο τόξο. Το περίμεναν οι φωνές εκεί. Ανθρώπινες φωνές. Απαλές και μελωδικές. Καλοσυνάτες.

Δε θύμιζαν τις τρομαχτικές φωνές στο σπίτι του. Τις άκουγε. Προσεκτικά.

Μιλούσαν ψιθυριστά. Το προειδοποιούσαν, το καθοδηγούσαν. Νοιάζονταν. Τα λόγια τους αφορούσαν τους ανθρώπους που αγαπούσε. Ακόμη και εκείνους που το πλήγωναν. Σαν τον πατέρα του.

Οι μεγάλοι το είχαν τρομάξει πολύ το κοριτσάκι.

Γι' αυτό δεν τους μιλούσε. Δεν έλεγε λέξη, όσο και να το παρακαλούσαν. Τους απαντούσε με τα μάτια του. Δεν το καταλάβαιναν όμως. Μονάχα η μία αδελφούλα του έπαιζε μαζί του. Το χάιδευε, το γαργαλούσε. Κι η μητέρα του το χάιδευε.

«Σ' αγκαλιάζω κι είναι σαν να κρατώ στα χέρια μου ένα ευαίσθητο λουλούδι», ψιθύριζε, ενώ στο βλέμμα της φώλιαζε η ανησυχία.

Το έτρεχε συνέχεια στους ειδικούς, όπως τους ονόμαζε. Το κοριτσάκι ήξερε. Ήταν γιατροί. Τους φοβόταν. Όσο περισσότερο ανησυχούσε η μητέρα του τόσο πιο πολύ πείσμωνε εκείνο και δε μιλούσε. Αν έλεγε πως ακούει φωνές όταν την έβλεπε να κλαίει κι όταν το μάλωνε ο πατέρας του, η μητέρα του θα αναστατωνόταν. Θα το εξέταζαν κι άλλοι γιατροί.

Αχ, και να ήξεραν οι μεγάλοι πόσο πολλά καταλαβαίνουν τα παιδιά!

Μεγάλωσε σιγά σιγά το κοριτσάκι, έγινε κοπέλα ολόκληρη, πεντάμορφος άγγελος.

Την είδε εκείνος ο άντρας. Το βλέμμα του καρφώθηκε πάνω της. Και τι δε θα έδινε να την κάνει δική του. Ήταν η προσωποποίηση της αγνότητας, της αθωότητας. Της ίδιας της τελειότητας.

Εκείνη την ημέρα την πονεμένη άκουσε και πάλι τις φωνές. Τι κι αν είχε μεγαλώσει, δε σταμάτησαν να την προστατεύουν. Δεν έδωσε σημασία. Και το πλήρωσε.

Ήταν πολύ κουρασμένη, την πονούσε το κεφάλι της. Ξάπλωσε στο κρεβάτι της και γρήγορα την πήρε ο ύπνος.

Τις άκουσε να ψιθυρίζουν το όνομά της.

«Όχι, όχι!» φώναξε μέσα στα όνειρά της, για να τις αναγκάσει να σωπάσουν.

Είχαν πολύ καιρό να την επισκεφτούν.

Βρέθηκε και πάλι στο λιθόστρωτο. Μόνο που δεν έμοιαζε με ουράνιο τόξο. Γύρω της όλα θεοσκοτεινά. Χοντρές νιφάδες χιονιού έπεφταν πάνω της. Δεν έβλεπε μπροστά της. Δεν έβλεπε τίποτα. Προχωρούσε στα τυφλά. Άρχισε να φωνάζει.

Φοβόταν.

«Θα σε πιάσει! Θα σε πιάσει! Πρόσεχε!» συνέχιζαν να της ψιθυρίζουν.

Πετάχτηκε τρομαγμένη. Άνοιξε το φως. Κοίταξε το ρολόι πάνω στο κομοδίνο. Δεν είχε ξημερώσει ακόμα. Ήταν τρεις και μισή το πρωί. Η καρδιά της βροντοχτυπούσε. Το κεφάλι της την έσφιγγε και ο λαιμός της την έγδερνε. Θα πρέπει να είχε κρυώσει. Προσπάθησε να καταπιεί. Πονούσε. Σηκώθηκε με κόπο, φόρεσε τις παντόφλες της, βγήκε έξω.

Στο σπίτι επικρατούσε ησυχία.

Έκανε μερικά διστακτικά βήματα στον διάδρομο. Πάτησε τον διακόπτη. Κι έπειτα άρχισε να κατεβαίνει ξυπόλυτη τη σκάλα που οδηγούσε στο ισόγειο. Το φως του διαδρόμου τη βοήθησε να φτάσει κάτω. Δεν ήξερε αν είχε επιστρέψει κανένας στο σπίτι. Έπιασε το μέτωπό της. Έκαιγε. Είχε πυρετό. Έπρεπε να βρει ένα αντιπυρετικό. Να πιει κάτι ζεστό.

Έφτασε στην κουζίνα. Άνοιξε το φως. Έβαλε νερό να βράσει κι άρχισε να ψάχνει τα ντουλάπια και τα συρτάρια, προσπαθώντας να μην κάνει θόρυβο. Δε βρήκε κανένα φάρμακο, ανακάλυψε όμως ένα φακελάκι χαμομήλι. Έβρασε νερό, έφτιαξε μια κούπα χαμομήλι, την πήρε μαζί της, έσβησε το φως κι άρχισε να προχωρεί ψηλαφιστά στον διάδρομο. Έφτασε στο μισοσκοτεινό σαλόνι, ετοιμάστηκε να ανέβει και πάλι τη σκάλα.

Και τότε μια μαύρη φιγούρα σηκώθηκε από μια πολυθρόνα κι άρχισε να προχωράει αργά αργά προς το μέρος της. Πίε-

σε τον εαυτό της να μην τσιριξεί. Δεν έπρεπε να ξυπνήσει κανέναν. Δεν υπάρχουν φαντάσματα, σκέφτηκε. Παραίτηση θα ήταν. Από τον πυρετό.

Έκανε λάθος.

Τη στιγμή που η σκοτεινή φιγούρα την πλησίασε, κατάλαβε πως ήταν εκείνος. Εκείνος ο άντρας. Ετοιμάστηκε να ουρλιάξει. Δεν πρόλαβε. Της έκλεισε το στόμα με το χέρι του. Με δύναμη. Η κούπα με το καυτό χαμομήλι έπεσε στο πάτωμα κάνοντας έναν δυνατό ήχο. Κι ο άντρας την έσυρε ως την κουζίνα σαν να ήταν κούκλα. Άναψε το φως.

Προσπάθησε να του ξεφύγει. Πάλευε απελπισμένα.

Μάταια.

Με το ένα του χέρι της έσφιγγε το στόμα, με το άλλο την οδηγούσε προς την άκρη της κουζίνας. Ένωσε πως κατέβαιναν κάτι σκαλιά. Ήταν κάποιο υπόγειο, κάποιο κελάρι; Προσπάθησε να τον κλοτηήσει, ενώ κουνούσε πέρα δάθε το κεφάλι της. Μούγκριζε.

Όσο κατέβαιναν τα σκαλιά τόσο λιγότευε και το φως της κουζίνας. Ήταν μισοσκοτεινά και παγωμένα εκεί που την πήγε. Μύριζε μούχλα. Και μουσκεμένα ξύλα.

Την έριξε σε μια φλοκάτη κι έπεσε με φόρα πάνω της. Το δυνατό του σώμα πίεζε το δικό της. Για μια στιγμή ελευθέρωσε τα χέρια της. Τον γρατσούνισε, αλλά δεν τον ένοιαξε. Γελούσε παράξενα. Σαν να ήταν παρανοϊκός.

Κι ύστερα κάτι φόρεσε στο δάχτυλό της. Δεν κατάφερε να διακρίνει τι ακριβώς. Το ένωσε σαν δαχτυλίδι.

«Αυτό είναι το δώρο που σου υποσχέθηκα. Ποτέ δεν αθετώ τις υποσχέσεις μου εγώ», σάρκασε.

Χαλάρωσε λίγο την πίεσή του στο στόμα της. Σήκωσε το χέρι του, τη φίλησε. Εκείνη ένωσε τη σιχαμερή του γλώσσα. Αηδίασε. Βρομούσε αλκοόλ. Τον δάγκωσε. Τη χαστούκισε.

Τράβηξε ψηλά ως το στήθος της το νυχτικό της, αφαίρεσε το εσώρουχό της.

«Όχι, όχι, σε παρακαλώ, μην το κάνεις αυτό!» κατάφερε να πει η κοπέλα.

Και τότε τη χτύπησε δυνατά και πάλι. Στο κεφάλι.

Και τότε εκείνη σταμάτησε να αντιστέκεται. Προσπάθησε, αλλά ήταν αδύνατον. Ένιωθε σαν να είχε παραλύσει.

«Είδες πόσο το θέλεις κι εσύ, ομορφούλα μου;» της είπε. «Από την πρώτη στιγμή που με είδες με γούσταρες. Έτσι δεν είναι;»

Άρχισε να πιάνει διάφορα μέρη του κορμιού της. Κάθε άγγιγμά του μαχαίρι το ένιωθε. Έβαλε το χέρι του κάτω από τη νυχτικιά της, ζούληξε το στήθος της. Της ήρθε εμετός. Κι ύστερα προχώρησε παρακάτω. Κι ύστερα εκείνη σφάλισε τα μάτια της. Δεν την περίμενε την επόμενη κίνησή του. Ο άντρας έβγαλε τη ζώνη του, την πέρασε κάτω από τον λαιμό της. Την έσφιξε.

Ήθελε να τη σκοτώσει;

«Για να με νιώσεις όσο πιο δυνατά γίνεται...» ψιθύρισε στο αυτί της.

Πνίγηκε. Δεν μπορούσε να πάρει αναπνοή.

Ο άντρας γέλασε ξανά. Σατανικά.

«Αχ, με τρελαίνεις! Δεν είναι πιο ερεθιστικό έτσι; Για σένα το κάνω, για να το ευχαριστηθείς!» μουρμούρισε τραχιά και μπήκε μέσα της με λύσσα.

Χαλάρωσε το σφιξίμο στον λαιμό της κι άρχισε να κουνιέται, λες και καβαλίκευε αγριεμένο άλογο.

«Ξέρω πως το ευχαριστιέσαι, ομορφούλα. Ξέρω πως τα θέλεις όλα όσα σου κάνω. Είσαι γεννημένη γι' αυτό!» μούγκρισε σαν αγρίμι πεινασμένο.

Το κορίτσι προσευχόταν να ακούσει κάποιος τις φωνές του. Να τρέξει κοντά της. Να τη βοηθήσει.

Δεν ήρθε κανένας.

«Πες μου πόσο σου αρέσει! Πες μου! Πες μου!» συνέχισε να μουγκρίζει.

Δεν ούρλαξε. Όσο αφόρητα κι αν πονούσε. Έτρεμε από τον τρόμο. Κι ήταν σαν να έβλεπε τον εαυτό της από ψηλά. Να τον

σακατεύουν. Να τον διαλύουν. Βίωνε τη φρίκη. Κάθε δευτερόλεπτο της φαινόταν αιώνας.

Έγλειψε τα ξερά της χείλια. Γεύτηκε αίμα. Δάκρυα άρχισαν να κυλούν από τα μάτια της. Δάκρυα λύπης για τη ζωή της που γινόταν κομμάτια, για τον βιασμό της ψυχής και του κορμιού της.

Για τη χαμένη αθωότητά της.

Κάποια στιγμή ο άντρας σταμάτησε να κουνιέται. Αναστέναξε βαθιά. Και ξάπλωσε δίπλα της.

«Δεν έχω ξαναζήσει κάτι τέτοιο. Ήταν απίστευτο, απίστευτο! Το ήξερα πως άξιζες, πως ήρθες σε αυτό τον κόσμο για να σαγηνεύεις, να γεννάς πόθους», μουρμούρισε.

Κι ύστερα σηκώθηκε. Φόρεσε το παντελόνι του. Κι έφυγε από κοντά της.

Κλέλια

Η παιδική μου ηλικία δεν ήταν και τόσο ζορισμένη, παρόλο που μεγάλωνα χωρίς πατέρα. Η Αναστασία, η μητέρα μου, ήταν ανεκτική μαζί μου. Είχε ελάχιστες απαιτήσεις από μένα, σπάνια με τιμωρούσε και δεν είχε καμιά αντίρρηση να κανονίζω μόνη μου τη συμπεριφορά μου. Είχα διδαχτεί βιωματικά την αξία της ειλικρίνειας. Εκείνη ήταν το παράδειγμά μου. Δε μου έλεγε ποτέ ψέματα, δε χρειάστηκε να της πω ούτε κι εγώ, ακόμα κι αν έκανα κάποιο λάθος. Η σχέση μου μαζί της δε βασιζόταν στον φόβο.

«Πού είναι ο δικός μου ο μπαμπάς;» τη ρώτησα για άλλη μια φορά εκεί κοντά στα δέκα μου χρόνια.

Ήταν μια ερώτηση που είχα κουραστεί να κάνω καιρό πολύ. Μου απαντούσε πάντα αόριστα. Γι' αυτό και τα έχασα όταν εκείνη τη μέρα δε δίστασε. Κάθισε δίπλα μου, με αγκάλιασε και μου εξήγησε πως είχε φτάσει πια η ώρα να μου μιλήσει για τη ζωή της. Και για τον Αλέξη Μανιάτη, τον πατέρα μου.

Τον Ιούνιο του 1983 είχε μόλις τελειώσει το λύκειο κι ήταν ήδη τρελά ερωτευμένη και τριών μηνών έγκυος. Αν κι είχε ανατραφεί με ένα πρότυπο αυστηρής κι απειλητικής πειθαρχίας, αφήφησε τα πάντα κι έκανε κρυφό δεσμό μαζί του. Όταν κατάλαβε πως περίμενε το παιδί του, δεν ανησύχησε. Πίστευε πως η εγκυμοσύνη της θα επιτάχυνε τις διαδικασίες του γάμου τους. Ο Αλέξης είχε ήδη αποκτήσει το πτυχίο της Ιατρικής Σχολής κι

έκανε την ειδικότητά του στην παθολογία, στο Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας. Πηγαينوερχόταν όμως συχνά στην Αθήνα για να συναντηθεί κρυφά με τη μητέρα μου, που τότε έμενε στο πατρικό της, στο Παγκράτι.

Όταν έπεσε συγκινημένη στην αγκαλιά του και του ανακοίνωσε το μεγάλο νέο, εκείνος εκστασιάστηκε. Όνειρό του, όπως τη διαβεβαίωσε, ήταν να γίνει πατέρας. Το μόνο που την παρακάλεσε ήταν να περιμένουν μερικούς μήνες πριν βάλουν στεφάνι.

Τον πίστεψε. Ήταν μικρούλα ακόμα, ήταν αθώα. Οι γονείς της, ιδιαίτερα ο αυταρχικός πατέρας της, απόστρατος αντισυνταγματάρχης, έγινε έξω φρενών με τα νέα της εγκυμοσύνης. Δεν επιθυμούσε να χαλάσει το καλό όνομα της οικογένειας, να αποκαλούν πόρνη τη δική του κόρη.

«Σας ορκίζομαι, πατέρα, πως ο Αλέξης θα με παντρευτεί! Μου έδωσε τον λόγο του. Δείξτε λίγη κατανόηση», τον παρακάλεσε εκείνη.

Ο πατέρας της απαιτούσε να του δείχνει σεβασμό, μιλώντας του στον πληθυντικό της ευγενείας. Όσο κι αν επέμενε όμως εκείνη, δεν κατάφερε να τον πείσει για τις διαθέσεις του αγαπημένου της. Γρήγορα βρέθηκε με τα παπούτσια στο χέρι. Η μητέρα της δεν τόλμησε να φέρει αντίρρηση στον αντισυνταγματάρχη άντρα της, τον έτρεμε κι ακολουθούσε πιστά τις διαταγές του. Τη στιγμή που η κόρη της ετοιμαζόταν να κλείσει για πάντα πίσω της την πόρτα του πατρικού της, δε μίλησε. Δεν έκανε τίποτα. Απλώς βούρκωσε και κατέβασε γρήγορα τα μάτια της, για να μην την πάρει χαμπάρι ο σύζυγός της. Ύστερα κατέβασε και το κεφάλι της κι έτρεξε στην κουζίνα. Της είχε παραγγείλει μουσακά εκείνη την ημέρα και την περίμενε αρκετή προετοιμασία. Αλίμονό της αν δεν πετύχαινε τη συνταγή.

Όταν ο Αλέξης αντίκρισε τη μητέρα μου με τη βαλίτσα στο χέρι, δεν ήξερε τι να κάνει. Ούτε λόγος να της προτείνει να μείνει στο πατρικό του, στο Φάληρο. Ο δικός του ο πατέρας ήταν διευθυντής ενός διάσημου καρδιολογικού κέντρου στην Αθήνα

κι η μητέρα του, κόρη εύπορης οικογένειας, ασχολιόταν με τις αγαθοεργίες. Έτρεφαν μεγάλα όνειρα για τον μοναχογιό τους. Επιθυμούσαν να τον παντρέψουν με κάποια ισάξιά του, κάποια που θα βοηθούσε στην κοινωνική κι επαγγελματική του ανέλιξη.

Ο Αλέξης ανατρίχιαζε και μόνο στην ιδέα να τους μιλήσει για την κοπέλα που είχε αφήσει έγκυο. Προτίμησε να της νοικιάσει ένα δωμάτιο με τον μήνα σε ένα φθηνό ξενοδοχείο στην Ομόνοια, με θέα στην πλατεία.

Η Αναστασία δεν μπορούσε να κάνει κι αλλιώς. Άρχισε να μένει ολομόναχη σε εκείνο το θλιβερό δωμάτιο, ενώ ο Αλέξης την επισκεπτόταν αραιά και πού. Κι εκείνη μετρούσε τις σιωπές της, μετρούσε τη μοναξιά της και πρόσμενε τον τοκετό. Κολλούσε το πρόσωπό της στα βρόμικα τζάμια και περνούσε τις ώρες της ρίχνοντας το βλέμμα της κάτω, στην πλατεία των πέντε δρόμων. Κοιτούσε τα εντυπωσιακά σιντριβάνια, το καταπράσινο γκαζόν, τους φοίνικες, τις κυλιόμενες σκάλες του ηλεκτρικού, τα ετοιμόρροπα νεοκλασικά σπίτια, τα μεγάλα ξενοδοχεία, τις τράπεζες, τα καταστήματα. Αλλά και τους μικροπωλητές, τους περαστικούς, τους περιθωριακούς. Της άρεσε να επισκέπτεται το φαρμακείο του Μπακάκου, στη γωνία της Αγίου Κωνσταντίνου. Συνήθως δεν ψώνιζε τίποτα. Είχε ανάγκη όμως να ακούει τις φωνές των ανθρώπων, οι περισσότεροι από τους οποίους ήταν επαρχιώτες.

Κάποιες φορές απομακρυνόταν από το ξενοδοχείο της. Έφτανε ως την πλατεία Συντάγματος με τα πανέμορφα καταστήματα της Ερμού, χάζευε τις μεγαλοπρεπείς πολυκατοικίες της Βασιλίσσης Σοφίας. Χάζευε και τα καφενεία, τα εστιατόρια, τα ακριβά κοσμηματοπωλεία της Βουκουρεστίου, τα θέατρα. Τη λάτρευε εκείνη την περιοχή. Περπατούσε ώρες, κι ας της έκοβε την ανάσα το καυσαέριο που έβγαζαν τα λεωφορεία και τα αυτοκίνητα, κι ας την ταλαιπωρούσε η αποπνικτική ατμόσφαιρα από το φωτοχημικό νέφος, που κυριολεκτικά κολλούσε πάνω στα ρούχα και στο δέρμα της.

Κι ύστερα γυρνούσε, θέλοντας και μη, στην απομόνωσή της, στη δική της φυλακή, μετρώντας ξανά μία μία τις ημέρες μέχρι να φέρει στον κόσμο το μωρό της.

Τα χρήματα που της έδινε ο Αλέξης ήταν μετρημένα. Ζούσε δύσκολα, υπολογίζοντας την κάθε της δραχμή. Κάπου κάπου δεν άντεχε τις γαργαλιστικές μυρωδιές κι αγόραζε ψημένα κάστανα ή καλαμπόκι από τους πλανόδιους πωλητές στη Βασιλίσσης Όλγας, έξω από το Ζάππειο. Οι πιο όμορφες ώρες της όμως ήταν όταν πήγαινε παρέα με τον αγαπημένο της στο ζαχαροπλαστείο Παπασπύρου, στο Σύνταγμα. Ο Αλέξης παράγγελε καφέ κι εκείνη μια σοκολατίνα. Τη λάτρευε τη σοκολάτα.

Τον Νοέμβριο του 1983 βρισκόταν στον όγδοο μήνα κι ένιωθε πως είχε πια ξεπεράσει τα ψυχικά της όρια. Απαίτησε να ταξιδέψει μαζί με τον Αλέξη στη Λάρισα για να αλλάξει λίγο η διάθεσή της.

«Βρίσκομαι φυλακισμένη μέσα σε αυτό το ξενοδοχείο μήνες και μήνες. Δεν αντέχω άλλο. Θα τρελαθώ. Αν δε μου κάνεις το χατίρι, θα πηδήξω από το μπαλκόνι. Είμαι αποφασισμένη! Και το κρίμα στον λαιμό σου», τον απείλησε.

Ο Αλέξης τα έχασε. Προσπάθησε να της αλλάξει γνώμη.

«Τι είναι αυτά που λες, καρδούλα μου; Δε φοβάσαι καθόλου; Σε έναν μήνα κοντά περιμένουμε τον τοκετό. Για ταξίδια είσαι τώρα; Σου ορκίζομαι πως θα σε πάρω στη Λάρισα μαζί μου όταν γεννηθείς. Μαζί με το μωρό μας», επέμεινε.

Όταν όμως είδε την αποφασιστικότητα που έκρυβε μέσα του το κουρασμένο της βλέμμα, άλλαξε αμέσως γνώμη. Και ξεκίνησαν παρέα.

Κι ενώ περίμεναν να γεννηθώ τον μήνα των Χριστουγέννων, δεν τους έκανα το χατίρι.

Βιαζόμουν πολύ να έρθω στον κόσμο.

Έβρεχε εκείνη την ημέρα του Νοεμβρίου που η μητέρα μου στεκόταν σε μια από τις αποβάθρες του σταθμού Λαρίσης, του κεντρικού σιδηροδρομικού σταθμού της πρωτεύουσας, περιμέ-

νοντας το τρένο. Δεν την ένοιαζε η βροχή, δεν την ένοιαζε τίποτα. Ύστερα από τόσους μήνες μοναξιάς κι απομόνωσης, αισθανόταν σαν ηρωίδα ταινίας. Η καρδιά της χτυπούσε ανυπόμονα. Ήταν ενθουσιασμένη, παρόλο που το προηγούμενο βράδυ δεν είχε κοιμηθεί καλά. Την ταλαιπώρησαν κάτι ακανόνιστα πονάκια, σαν συσπάσεις στη μήτρα. Δεν τόλμησε όμως να πει τίποτα στον Αλέξη. Δε θα έχανε την ευκαιρία να ταξιδέψει. Κάθε φορά που πονούσε έσφιγγε τα δόντια και του χαμογελούσε.

Όταν επιβιβάστηκαν, κοιτούσε τα πάντα γύρω της, θαύμαζε το καθετί. Τη μάγευε η συνύπαρξη τόσο διαφορετικών ανθρώπων, που το μόνο κοινό τους σημείο ήταν η μετακίνηση. Έπιασε σφιχτά το χέρι του πατέρα μου, κόλλησε το πρόσωπό της στο τζάμι και κοιτούσε έξω. Έκανε σαν μικρό παιδί από τη χαρά της αντικρίζοντας τη γραφική διαδρομή, τα μοναδικά χρώματα της γης.

Ήταν ένα ταξίδι λίγων ωρών για τη Λάρισα, κι όμως στα μάτια της φάνταζε φυγή, περιπέτεια. Ξετρελάθηκε με το γλυκό σφύριγμα του τρένου, τον μονότονο θόρυβό του, τα χτυπήματα του τροχού στις γκανάτσες* της γραμμής. Όσπου σιγά σιγά οι συσπάσεις που ένιωθε άρχισαν να γίνονται επώδυνες. Και τότε ήταν που της έσπασαν τα νερά. Ο Αλέξης ανησύχησε.

«Είδες που σου τα έλεγα; Δε με άκουσες! Τα 'θελες και τα 'παθες!» άρχισε να φωνάζει αναστατωμένος.

Ως γιατρός ήξερε πως οι ωδίνες θα διαρκούσαν ώρες. Πρώτη γέννα ήταν. Ο τράχηλος της μήτρας χρειάζεται περίπου εννέα ως δεκαπέντε ώρες για να διασταλεί. Γρήγορα όμως συνειδητοποίησε πως αντιμετώπιζε έναν οξύ τοκετό. Πανικοβλήθηκε.

Έβγαλε το κασμιρένιο του παλτό, το άπλωσε πάνω στα βρόμικα καθίσματα και παρακάλεσε την αγαπημένη του να ξαπλώσει πάνω του, να βολευτεί όσο καλύτερα μπορούσε. Ύστερα γο-

* Γκανάτσες ή αμφιδέτες: Δύο ειδικά τεμάχια που τοποθετούνται εκατέρωθεν του αριμού για να λειτουργεί η σιδηροτροχιά σαν συνεχής δοκός.

νάτισε δίπλα της ιδρώνοντας και ξειδρώνοντας από την αγωνία. Της χαμογελούσε για να την ηρεμήσει και ταυτόχρονα προσευχόταν να προλάβουν να φτάσουν στο νοσοκομείο του.

Είκοσι λεπτά όμως πριν φτάσει το τρένο στη Λάρισα, αναγκάστηκε να ξεγεννήσει την Αναστασία, που είχε αρχίσει πια να ουρλιάζει από τους πόνους. Οι επιβάτες γύρω τους τους κοιτούσαν κρατώντας την ανάσα τους, κι όταν με έπιασε από το κεφάλι και με ακούμπησε στα χέρια της μητέρας μου, χειροκρότησαν ενθουσιασμένοι.

Στο νοσοκομείο βεβαιώθηκε πως δεν παρουσίαζα κανένα πρόβλημα υγείας. Ζύγιζα δύο κιλά και δε χρειαζόμουν οξυγόνο. Με δήλωσαν στο ληξιαρχείο του τόπου αποβίβασης, στη Λάρισα. Ο πατέρας μου δε δίστασε να με αναγνωρίσει ως δικό του παιδί που γεννήθηκε εκτός γάμου, να μου χαρίσει το επίθετό του. Κι ούτε λόγος πια να μείνουμε σε εκείνο το φθηνό ξενοδοχείο στην Ομόνοια. Ήθελε δεν ήθελε, νοίκιασε μια μικρή μονοκατοικία στη Λάρισα, κοντά στο νοσοκομείο όπου εργαζόταν.

Μέχρι να φτάσουν στα αυτιά του πατέρα του τα καμώματά του, μπορούσε να κάνει ό,τι του καπνίσει.

Εγώ, φυσικά, δεν τη θυμάμαι σταλιά τη Λάρισα, αλλά η μητέρα μου την ερωτεύτηκε. Δεν είχε ταξιδέψει ποτέ έξω από την πυκνοκατοικημένη πρωτεύουσα και χαιρόταν τόσο αυτή την πόλη την απλωμένη στις όχθες του Πηνειού, με τις μεγάλες πλατείες και τα αρχαιολογικά μνημεία. Όσο ο πατέρας μου βρισκόταν στο νοσοκομείο, με ακουμπούσε στο καρότσι μου και περνούσαμε ατελείωτες ώρες δίπλα στο ποτάμι, αλλά και στο Αλκαζάρ, το μαγευτικό πάρκο, τον μαγικό εκείνο χώρο στο κέντρο της πόλης με τα πανύψηλα δέντρα και το λαμπερό καταπράσινο χορτάρι.

Ήταν η πιο ευτυχισμένη περίοδος της ζωής της. Συγκατοικούσε με τον άντρα που λάτρευε και το μωρό τους. Το μωρό που έμοιαζε και στους δύο. Είχε κληρονομήσει τα κόκκινα μαλλιά του αγαπημένου της και τα δικά της ελαφίσια μάτια με το ζεστό καστανό χρώμα. Γρήγορα έμαθε και να μαγειρεύει, να φτιάχνει

την παραδοσιακή κρεατόπιτα της Λάρισας, τραχανόπιτα, λαχανόπιτα και την πίτα χωρίς φύλλο, την τραγανή μπατζίνα, γιατί ο άντρας που λάρρευε ξετρελαινόταν.

Ανέπνεε την ευτυχία της κι ούτε μια φορά δε μετάνιωσε που αφήφισε την οικογένειά της. Κι όταν ο Αλέξης αγόρασε αυτοκίνητο, εκείνη έμαθε καλύτερα την πόλη, τα δύο αρχαία θέατρα της, τη βασιλική του Αγίου Αχιλλείου, το Μπεξεστένι, μια σκεπαστή υφασματαγορά στην περίοδο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, και τόσα άλλα.

Θαύμασε την κοιλάδα των Τεμπών, γνώρισε και τα Αμπελάκια. Μαγεύτηκε με τα αρχοντικά του χωριού, τα κρεμασμένα στις κορφές του βουνού, τα στενά και τους λιθόστρωτους δρόμους του. Ήταν τόσο ενθουσιασμένη, τόσο ικανοποιημένη με τη ζωή της, που δεν επέτρεψε στον εαυτό της να συνειδητοποιήσει πως ο άντρας που αγαπούσε γινόταν σιγά σιγά απόμακρος και ψυχρός, αργούσε όλο και περισσότερο να γυρίσει στο σπίτι τους, πως ο δεσμός τους ήταν έτοιμος να καταρρεύσει.

Όταν τελικά το αποδέχτηκε, εξαφανίστηκε μεμιάς η αυτοπεποίθηση που αισθανόταν, μετατράπηκε σε σύγχυση. Ένωσε αβοήθητο θύμα. Ο κόσμος της γκρεμίστηκε. Κανένας δεν την αγαπούσε, κανένας δεν τη νοιαζόταν. Το αίσθημα της απόρριψης ενεργοποίησε τραύματα της αυστηρής παιδικής της ηλικίας. Ήταν απελπισμένη και φοβόταν. Και τότε ήταν που φούντωσε η μαχητικότητα μέσα της. Προσπαθούσε να τον πιέσει να την ερωτευτεί και πάλι, έκανε ό,τι μπορούσε για να γίνει ξανά ελκυστική στα μάτια του.

Δεν τα κατάφερε.

Συνέχισε τη ζωή της, εστιάζοντας την προσοχή της στην καθημερινότητα. Δε μίλησε, δεν παραπονέθηκε. Αποφάσισε να του δώσει χρόνο.

Υπάρχει το άσπρο. Υπάρχει το μαύρο. Κι ανάμεσά τους το τρκουάζ. Το δαχτυλίδι που είχε επιλέξει ο Στέφανος να χαρίσει και στις τρεις αδελφές. Στη δύστροπη Ερατώ, στη δυναμική Κλέλια, στην ντελικάτη Μάιρα, τα κορίτσια του. Είχε τον τρόπο του με τις γυναίκες ο Στέφανος. Τις έκανε να νιώθουν όμορφα, να αισθάνονται μοναδικές.

Τη μία την παντρεύτηκε.

Την άλλη την ερωτεύτηκε.

Την τρίτη τη βίασε.

Το τρκουάζ, ένα λαμπερό χρώμα που συμβολίζει την αλήθεια. Και την αγνότητα. Το τρκουάζ, ένα σκοτεινό χρώμα που βουτάει σε αλήθειες ψυχής.

Γιατί η ζωή έχει πάντα δύο όψεις.

Γιατί κάθε ιστορία κρύβει πολλές πλευρές και βαθιά χτυποκάρδια. Αληθώς, από το μεθύσι του έρωτα δεν είναι καμωμένη η εντυχία;

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

www.psichogios.gr

ISBN: 978-618-01-3384-4

9 786180 133844

ΚΩΔ. ΜΠΧ/ΣΗΣ: 24014

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η